

Terminology and Translation Technology (A703626)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 5.0 **Studietijd 150 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2026-2027

A (semester 2)	Engels	Gent	hoorcollege	0.0u
			werkcollege	0.0u
			zelfstandig werk	0.0u

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

Daems, Joke	LW22	Verantwoordelijk lesgever
De Grootte, Carine	LW22	Medelesgever
Lefever, Els	LW22	Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027

	stptn	aanbodsessie
Uitwisselingsprogramma toegepaste taalkunde	5	A
Postgraduate Certificate Dutch as a Foreign Language and Applied Communication (afstudeerrichting Level of Dutch: CEFR B2)	5	A
Postgraduate Certificate Dutch as a Foreign Language and Applied Communication (afstudeerrichting Level of Dutch: CEFR C1)	5	A
Postgraduate Certificate Computer-Assisted Language Mediation	5	A

Onderwijstalen

Engels

Trefwoorden

Terminology, Translation technology, Terminology management, Computer Assisted Translation, CAT, Translation memory, Machine translation.

Situering

Dit vak beoogt studenten een gedegen basis te geven in de theorie van terminologie en terminologiebeheer; en hen vertrouwd te maken met een aantal computergebaseerde hulpmiddelen voor vertaling, met name tools voor terminologiebeheer en vertaalgeheugensystemen.

De focus ligt op hands-on ervaring met een verscheidenheid aan tools die in het werkveld worden gebruikt, en op het kritisch kunnen reflecteren op het gebruik ervan.

Inhoud

Het opleidingsonderdeel bestaat uit twee grote onderdelen: Terminologie en Vertaaltechnologie.

In de lessen **Terminologie** worden de volgende onderwerpen uit de terminologieleer verder uitgewerkt:

- grondbeginselen van de terminologie (begrip, begrippenstelsel, begripsomschrijving, term, term toekennen aan een begrip)
- neologie
- vaktaal
- normalisatie

Er is veel aandacht voor het praktische aspect met o.a.:

- gebruik terminografisch fiche GenTerm
- toepassing termextractie
- terminologiebeheer (o.a. inoefenen van SDL MultiTerm)
- terminografische producten.

In de lessen **Vertaaltechnologie** komen de volgende onderwerpen aan bod:

(Goedgekeurd)

- algemene inleiding tot vertaaltechnologie, inleiding tot termenbanken, vertaalgeheugens, machinevertaling en hun integratie in vertaalomgevingen, vertaalsoftware, karaktercodering en bestandsformaten voor vertaling;
- hands-on kennismaking met en kritische beoordeling van vertaaltools (Trados en vergelijking met concurrenten, bijv. Matecat, memoQ, Lilt);
- introductie tot kwaliteitscontrole (QA) (bijv. spelling- en grammaticacontrole, tagverificatie) en vertaalproject/ workflow management (projectstatistieken berekenen, overlap meten tussen te vertalen segmenten en het vertaalgeheugen, enz.);
- vertaling van diverse bestandsformaten (Word, HTML) en bestandsuitwisseling

Begincompetenties

De student beheerst het Engels en minstens één andere taal en beschikt over goede computervaardigheden.

Eindcompetenties

- 1 Inzicht hebben in de algemene principes van terminologie en terminografie
- 2 Kennis hebben van de principes en strategieën die nodig zijn om terminologie te zoeken en te verzamelen
- 3 Termenbanken kunnen bouwen met kennis van de geschikte software voor terminologiebeheer
- 4 Kennis hebben van de algemene principes en methodes die gebruikt worden in de vertaaltechnologie
- 5 Op een kritische manier vertaaltechnologische tools kunnen beoordelen
- 6 Inzicht hebben in de mogelijkheden en beperkingen van automatische vertaalsystemen
- 7 In staat zijn om met nieuwe vertaaltools te leren werken

Creditcontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via creditcontract gevolgd worden

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Werkcollege, Hoorcollege, Zelfstandig werk

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Hoorcolleges voor de informatieoverdracht, werkcolleges voor het inoefenen van softwarepakketten, zelfstandig werk voor het maken van tussentijdse oefeningen en twee werkstukken.

Er worden standaard geen lesopnames ter beschikking gesteld. Een groot deel van het vak bestaat uit het maken van oefeningen waarbij lesopnames het leerproces niet betekenisvol kunnen ondersteunen. Enkel in het geval van bijzonder statuut met faciliteit 'lesopnames' worden uitzonderingen gemaakt.

Studiemateriaal

Type: Slides

Naam: Presentaties van de lesgevers uit de lessen

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Taal : Engels

Beschikbaar op Ufora : Ja

Type: Software

Naam: Software voor terminologiebeheer & vertaaltools: bv. Trados Studio, Multiterm, SketchEngine, memoQ, Lilt

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Gebruik en levensduur binnen het opleidingsonderdeel : intensief

Gebruik en levensduur binnen de opleiding : regelmatig

Referenties

Zie de verwijzingen in de lessen of op Ufora. Een partiële selectie:
 Buyschaert, J. & B. Defrancq, "Terminologie op het web: 'Google unearth(ed)'" in
 G. Rawoens, red., Taal aan den lijve. Het gebruik van corpora in taalkundig
 onderzoek en taalonderwijs. Gent, Academia Press, 2008, pp. 49-68. ISBN 978 90
 382 1362 0

Penet, JC, Moorkens, Joss & Yamada, Masaru (eds.). 2026. Teaching translation in the age of generative AI: New paradigm, new learning?. (Translation and Multilingual Natural Language Processing 25). Berlin: Language Science Press. DOI: 10.5281/zenodo.17580856

Rigouts Terryn, A., Drouin, P., Hoste, V., & Lefever, E. (2019). Analysing the impact of supervised machine learning on automatic term extraction: HAMLET vs TermoStat. In G. Angelova, R. Mitkov, I. Nikolova, & I. Temnikova (Eds.), Proceedings of Recent Advances in Natural Language Processing (RANLP 2019): natural language processing in a deep learning world (pp. 1013–1022). Varna, Bulgaria.

Rothwell, A., Moorkens, J., Fernández-Parra, M., Drugan, J., & Austermuehl, F. (2023). *Translation Tools and Technologies*. Taylor & Francis.

Temmerman, R. (2000). "Towards New Ways of Terminology Description. The sociocognitive approach". Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.

Vandepitte, Sonia & Els Lefever. 2018. Translation as a multilingual activity in the digital era. *Revue Française de Linguistique Appliquée*, 23 (2), 59-71.

Wright, S. E. & G. Budin, Handbook of terminology management (Volume 1), Amsterdam/Philadelphia, John Benjamins Publishing Company, 1997.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Interactieve ondersteuning via Discussieforum op Ufora. Mogelijkheid om per e-mail vragen te stellen of een afspraak te maken.

Evaluatiemomenten

niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is mogelijk

Toelichtingen bij de evaluatievormen

- Werkstuk Terminologie 45%
- Werkstuk Vertaaltechnologie 45%: een groter vertaalproject met een CAT-tool waarbij verschillende competenties uit de lessen aan bod komen.
- Participatie 10%: er wordt verwacht dat studenten actief aan de oefeningen deelnemen die tijdens de lessen aangeboden worden en dat ze de resultaten indienen op Ufora.

Studenten met een tweede zittijd moeten alle onderdelen van beide werkstukken indienen. Alleen wie al in de eerste zittijd een voldoende haalde voor een werkstuk hoeft het betrokken werkstuk niet over te doen en behoudt het betrokken deelcijfer.

Eindscoreberekening

Zie rubriek 'toelichting bij de evaluatievormen'.

Om te slagen moet de student alle onderdelen van beide werkstukken ingediend hebben tegen de afgesproken datum.

Wanneer de student een van beide werkstukken niet (of slechts deels) indient, kan die niet meer slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel en wordt het eindcijfer, indien dit hoger ligt dan 7/20, teruggebracht tot het hoogste niet-delibereerbare cijfer (7/20).

Faciliteiten voor werkstudenten

Mogelijke vrijstelling van verplichte aanwezigheid tijdens de lessen.
Mogelijkheid tot feedback per e-mail of na afspraak.